

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, iznahi nadajo in prazniki, ter velja po pošti prejetem za avstro-ograke delalo na vse leta 25 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 20 h. Za Ljubljano z pošiljanjem na dom na vse leta 24 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor hodi zaradi poslo, plača za vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K. 50 h., na en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje delo tolke več, kolikor znača poština. Še razen brez izredne uporabljive naročnine se ne snira. — Za oznanila se pišejo od potesnočne postit-vrste po 12 h., če se za oznanilo tisku enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiskta trikrat ali večkrat. — Dopolni se na izvedljivo frankovati. — Recepzija se ne vrablja. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafeljih ulicah št. 5, in stvar uročništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se hingevljivo pošiljati naročnina, reklamacija, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne stevilke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Učiteljski protest.

(Občni zbor dež. učiteljskega društva.)

Kaker smo že včeraj kratko omenili, se je vršil včeraj dopoldne ob 10. uri letosni občni zbor dež. učiteljskega društva, katerega se je udeležilo nad 200 članov in članic.

Zborovanje je otvoril predsednik g. Režek, ki je izrazil veselje nad tako ogromno udeležbo in pozdravil v imenu društvenega odbora vse navzoče. V preteklem letu sta bili dve stvari, ki sta razveseli kranjsko učiteljstvo: deželna učiteljska konferenca in razprava o učiteljskih plačah v dež. zboru, a oboje ni doseglo zaželenega uspeha. Predsednik predstavlja nato zborovalcem zastopnika politične oblasti, gospoda dr. Milijanta Zarnika in da besedo tajniku g. Furlanu, ki je naznani, da je društvo tudi letos napravilo prošnjo na dež. zbor za zvišanje učiteljskih plač ter je v tem namenu šel društveni odbor do dež. predsednika. Odbor je imel pretekelo leto 6 sej, vršila se je tudi deželna učiteljska konferenca, kjer se je povedalo, kaj zahtevajo učitelji.

G. Engelbert Gangl je nato v svojem govoru, katerega zaradi pomanjkanja prostora ne moremo v celoti priobčiti, govoril o učiteljskih plačah.

Boj za „staro pravdo“ kranjskega učiteljstva še ni dobojevan, ampak učiteljstvo še vedno trpi in strada. V preteklem času je sicer zasnila ponizna luč upanja, a komaj je bila prižgana, že so jo upihnili. Vsled prevarnih nadej je napolnilo učiteljstvo novo ogorenje in danes bolj ko kdaj prej otklic po deželi: Hočemo kruha, hočemo pravice, konec mora biti dolgotrajnega neusmiljenega mučenja učiteljstva! Vprašanje o regulaciji plač mora biti dobojevano in če ne bo v tem oziru hitre in končne rešitve, naj počiva tudi vse drugo delo!

Med onimi, ki so pomagali ugasiči luč komaj vzplamtemu upanju, se nahaja deželni poslanec, učitelj Jaklič. (Klic: Fejl! Sramota!) Najbolj žalostno

dejstvo je, da je učiteljski stan dal dejelnemu zboru kranjskemu poslanca, ki je zatajil svoj poklic in pripomogel z javno besedo pokopati začasno regulacijo učiteljskih plač. Ne moremo drugače, nego da izrazimo takemu postopanju svoje globoke obžalovanje. Res, ni ga poslalo v deželnim zboru učiteljstvo, ki še nima pravice izbirati si svojega poslanca, svojega zastopnika. A če se zavzame duhovnik za svoj stan, kolikor se ga kdo dotakne, bilo bi še veliko bolj umestno in koristno, da bi bil Jaklič povzdignil svoj glas za svoje stanovske brate. Tega pa on ni storil, ker mu gori v srcu mesto stanovske zavesti in bratske ljubezni plamen politične strasti, ki mu jemlje tretjni preudarek in čuvstvo stanovske samostojnosti. (Klic: Res je!) Jaklič bi bil kot član klerikalne stranke labko izposloval med svojimi somišljeniki začasno 25% draginjsko doklado vsem učiteljstvu.

Po zaslugu klerikalne stranke je deželni zbor kranjski vzel dvojno mero v roke. Oženjenjem je dal drobnitom, neoznenjenim pa nič. To je pa krivica, ki je absolutno nevzdržljiva. Z vso opravičenostjo se sme zahtevati, da mora z enakim delom iti vzporedno tudi enako plačilo, da morajo enakim stanovskim dolžnostim odgovarjati tudi enake pravice, pa bodo dotični oženjen ali samec, ker samstvo ali zakonstvo je popolnoma privatna stvar posameznika. Taka delna regulacija plač je v resnicem nemoralnega jedra in sicer iz treh vzrokov. Samskim učiteljem je dan miglaj, naj za 25% povišanja plače prodajo svoje fantovstvo, vsled česar mora priti zakonski mož učitelj do kramarskega zaključka, da mu je žena plodonosno naložen kapital. S to regulacijo plač so učiteljice, ki se ne smejmo možiti brez dovoljenja šolskih oblasti, še bolj ponizane, ker jim je že v principu onemogočeno priti do boljšega kruha, vsled česar nastane v njih lahko popolna apatija do dela.

S temi 25%, pa so hoteli klerikalci vredni zmed kranjsko učiteljstvo preporočno jabolko, da bi se raz-

rušila skupnost učiteljstva. No, ta njihov namen sa jih ne posreči, ker učiteljstvo se bo še bolj krepko organiziralo, da se vse dokopije do opravičenega zasluženega kruha. Vse učiteljske prošnje so bile doslej glas vpijočega v puščavi. Vedne obljube in besede so bile vse, a dejanja niso sledila. Definitivna regulacija učiteljskih plač obljubuje priti na vrsto v prihodnjem zasedanju dež. zobra. Ako se te besede ne spremene v dejanja, se bo ustavil učiteljski aparat (Klic: Ustavil se bo!), ker mera trpljenja je polna do vrha in med učiteljstvom opasno vre.

Govornik je končal s besedami: Esekemu delu in enakim dolžnostim gre enaka plač brez okira na spol in na familiarne razmere. Nato je predlagal resolucijo, ki smo jo že včeraj prichobili in ki je bila z odravljanim soglasno sprejeta, nakar se je izrekla zahvala g. Ganglu za njegovo obširno poročilo.

Nato je poročal blagajnik gosp. Diranik, da je imelo društvo v preteklem letu 405 K. 85 vin. dohodkov in 252 K. 26 vin. stroškov. Pregleovalci so v redu našli vse räšune, ki so bili odobreni. Izvoljen je bil nato ves stari odbor in star pregledovalci računov.

Pri točki slučajnosti je predlagal učitelj Perko, naj se delegatom pri deželni učiteljski konferenci izreže zaupanje in vdanost, kar je bilo soglasno sprejet. Perko je vprašal nato predsednika, kaj je storil odbor glede tega, da na deželi ljudski šoli v Novem mestu še vedno poučujejo franciščani. Predsednik je odgovoril, da se je odbor že obrnil v Kamnik, kjer so šolo vzeli franciščanom, a doslej še ni došla nikakva rešitev v tem osiru na odboru.

G. Cerar je priporočal, naj bi odbor študiral holniško vprašanje. Na deželni zbor naj se vloži prošnja, da bodo oboleli učitelji sprejeti v II. razred v bolnično, plačati pa naj bi III. Režek obljubi, da bo to željo na pristojnem mestu oglasil.

»Saj si bil vendar zraven, ko so nam ljudje v Komenu pravili o tem, ali mor nini razumeti?«

»Nisem postučal,« je rekel Komolja. »Toliko imam zdaj drugih skrbiv, da še slišel nisam, kaj ste govorili. Povej, kaj se je zgodilo.«

»Gospo Juto je zadelo zaslužena kazens. Zapeljala je praporščaka viteza Gemonškega, da je z izdajstvom pomagal spraviti Jurja v roke patrijarhovega legata. Vitez Gemonški je valed tega svojega praporščaka spodil iz službe. Praporščak je verjel sladkim obljubam gospa Jute in ji je sledil v Komenu. Toda Juta ga zlajni hotela poznati in ga je s posmem odgnala od sebe. Praporščak pa jo je napadel in jo umoril.«

Vsi so molče poslušali in nihče ni obžaloval, da je gospa Juta pl. Marchland storila tako grozno konec.

On istem času je v tem stolpu v svoji sebi sedel Rajmondo pri večerji. Stregha mu je Zulejka, ki je zlasti pazila, da je bil Rajmondon vredno poln rujne furlanske kapljice, katero je njen gospodar ljubil nad vse.

»V prednosti višjega nadstropja,

Gosp. Grmek predlaga, naj se sklene resolucija, da deželno učiteljsko društvo pošlje Jakliču za njegovo nekolegalno postopanje nezaupnico. Jaklič je navaden žadroner klerikalne stranke. Dalje naj deželno učiteljsko društvo stopi v dogovor z liberalno stranko, da dà učiteljstvu en mandat pri prihodnjih deželnozbornih volitvah. Ta mandat naj se izroči Ganglu. Najboljši bi bil idrijski mandat, ker bi Ganglu gotovo volili ondotni socialni demokracije, s katerimi se naj stopi v zvezo.

Ker je ta drugi predlog političnega značaja, ga predsednik ni dal na glasovanje. K prvemu se je oglašil g. Žirovnik, ki je dejal, da je proti njemu, ker je Jaklič voljen od klerikalne stranke in kdo ga je volil, tisti mu naj dà zaupnico ali nezaupnico. Temu se je pridružil gosp. Perko, ki je predlagal, naj se Jakliču izreže zaničevanje. Ko se gosp. Žirovnik pridruži gosp. Črnagoju in predsedniku, ker je obžalovanje zradi Jakličevega postopanja v deželnom zboru že v Ganglovem governu obseženo, odpadlo je tudi glasovanje o prvem predlogu Grmekovem.

Nato predlaga še g. Engelmann, naj bi se društvo zavzelo tudi za tiste delegate, ki bodo najbrže znovačani. G. Črnagoj je izjavil, da je le en okrajski šolski svet grajo izrekel. Deželni šolski svet, pri katerem je zdaj vsa zadeva, pa bo gotovo upošteval dejstvo, da se je 11 okrajnih šolskih svetov izreklo proti vsekikazni

Na vprašanje g. Črnagoja, kako stoji stvar glede društvene tiskarne, je edgovoril g. Jelenc, da zdaj še ne sme govoriti o tem, pač pa stvar ne spi. Gosp. predsednik se zahvali nato zborovalcem za mnogobrojno udeležbo in s trikratnimi slava-klici na cesarja zaključi zborovanje.

(Občni zbor društva slovenskih učiteljic.)

Društvo slovenskih učiteljic je imelo danes dopoldne ob deseti uri v slovenski Srazrednici pri Sv. Jakobu

svoj izreden občni zbor, katerega se je udeležilo okoli 100 članic. Zborovanje je otvorila predsednica gdč. Dr. Šrol, ki je v iskrenih besedah pozdravila navzoče, ki so se v tako mnogobrojnem številu odzvale vabilu društvenega odbora. Na dnevnem redu je razgovor o regulaciji plač učiteljic kar je za kranjske učiteljice življenskega pomena. Gmotno stanje učiteljicino je tako žalostno, da bolj žalostno biti ne more, zato je treba stopiti krepko na noge, da si kranjska učiteljica pribori svoj zaslужek, katerega ima pravice z vso odločnostjo zahtevati. Nato je tajnica gdč. Miklavčič naznala, da je sestavljena prošnja na deželni zbor za zboljšanje gmotnega položaja učiteljic. To prošnjo bodo navzoče članice koncem zborovanja podpisale, na kar jo bo posebna deputacija nesla deželnemu predsedniku, kateremu obrazloži svoje želje in prošnje, da bi naj on podpiral težnje kranjskih učiteljic, katerih stanje je že naravnost neznenost in nevzdržljivo. Prebrala je nato dotično prošnjo, kjer bistvene točke so: Pri uravnavi plač in vpeljavi osebnega statusa v deželnozbornem zasedanju leta 1898. se je odvzelo učiteljicam v I. in II. razredu statusa 10%. Učiteljice opravljajo z učiteljem iste dolžnosti, dosegajo iste smotre, ima iste predstudijske, malo katera doživi polno penzijo, ker vsled napora preje oslabi, po njeni smrti nihče ne uživa penzijo niti vzgojnike, s pritravjanjem od lastnih ust živi pogosto oslabele roditelje, štandirajoče brate in sestre, vzdržuje kot vdova družino, dobi le redkokdaj prosto stanovanje, zato prosijo učiteljice, da deželni zbor izenači službene prejemke učiteljic z onimi učiteljicami. S prikrajšanjem za 10 odstotkov pa dežela ni dosti prištedila, kakor kažejo številke: I. 1898 se je pri 5 učiteljicah pristedito 760 K., leta 1899 pri 19 učiteljicah 2720 K., leta 1900 pri 21 učiteljicah 3000 K., leta 1901 pri 25 učiteljicah 3560 K., leta 1902 pri 29 učiteljicah 4160 K., leta 1903 pri 33 učiteljicah 4740 K., leta 1904 pri 35 učiteljicah 5040 K., in leta 1905 pri 35 učiteljicah 5100 K.

znaš Komoljo. Ti ne pošnaš tega zlatega srca, kakor ga poznam jaz. Ali to ti pravim: Ce je kdo na svetu dovolj smel, neustrašen in poštovalen, da poskuši mene oprostiti iz te ječe, je to Komolja. Sreč mi pravi, da se mu posreči, kar je obljubil.

Kar sta si Juri in Hema ta dan že neštetokrat povedala, to sta si pripovedovala tudi sedaj in vmes sanjarila o prihodnosti. Med tem se je bil Hasan že davno vrnil v predstobo. Sedel je zopet na stari skrinji, atiskal glavo ob kolena in se tiko pogovarjal sam s seboj.

Kako veseli novice mi je sporočil moj zvesti Komolja. Gorški grof se pripravlja na vojno, da me osvobodi; Oton Vipavski je z raznimi drugimi velikadi zapustil patrijarhovega legata; stari Tomaž se srečeno brani v Retinu, tudi Jablanica je še naša in danes me osvobodi Komolja in mi izroči zpet moj ponosni međ, mi da prihodnost in maščevanje. Hema, ali pojmiš mojo srečo.

»Hassan, prinesi vode,« je ukazal Juri, vidi da je vrč, ki je stal na mizi, prazen.

Hasan je planil pokonci in stopek v vrata, ki jih je bil Juri nekoliko odpril.

»Milostni gospod...«

»Rajmondo mi danes niti vode ni poslal,« se je josi Juri »in ti, Hasan, seveda tudi nisi mislil na to.«

»Tudi vina ni poslal k večerji,« je pripomnila Hema in prinesla drugi vrč iz sobe.

»Ne boj se, ljubica. Ti ne po-

LISTEK.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

XIV.

Noč je objela zemljo. Čez kraški svet je brila jesenska burja. Živigajo se je zaganjala v veliki stolp senčkega gradu, ter stresala okna in vrata s tako silo, da se je šum slišal celo pod zemljo — v skrivnostno jamo z vedvodom, kjer so okrog prizganega ognja sedeli Komolja in širje njegovi tovariši. Čakali so dogovorenega znamenja, da je prosta pot do Jurja Devinskega.

»Meni se vse zdi, da nam pojde danes vse lahko in gladko od rok,« je memil postaren mož kozavega lies, ki je že služil črnemu Petru kot pobočnik in je bil zdaj priznec Komoljev. »Začelo se je že tako. Zjutraj na vse zgodaj smo izvedeli, kako grozno smrt je storila gospa Juta pl. Marchland...«

»Kaj praviš, je vzkliknil Komolja, »gospa Juta je mariva?«

terj v 8 letik pri 202 učiteljicah 14.540 gld. ali pri eni 144 K. Ta znesek se v deželnem budgetu prav malo ali nič ne pozna, dočim bi si učiteljice vsaj nekoličke opomogle z njim. Ako pa dež. zbor ne izenači službenih prejemkov učiteljev z onimi učiteljev, naj pa dovoli 25%, draginjske deklade v prvem svojem prihodnjem zasedanju.

Nato je gdž. Zupančič v daljšem govoru govorila o organizaciji učiteljev. Organizacija je za učiteljice nujno potrebna, ker brez nje ne dosežejo ničesar. V ta namen si iščimo zaveznikov, prijateljev. Prvi prijatelji so naši kolegi, a ti so se v zadnjem času izkazali kot nezanesljivi. Drugi prijatelji so naši poslanci. Te si moramo pridobiti, da nam pribore volilno pravico. Dandasne ima že vsak delavec večje pravice nego učiteljica in skrajni čas je, da se učiteljic ne bo zapostavljal drugim stanovom. Tretji prijatelji so sreca naroda, sreca slovenskega ženstva. V družbi slovenskega na rodnega ženstva delajmo za narod in naš vpliv bo rastel in nas povzdrnil na ono stopnjo pravice, katero zaslužimo. Dokler pa ne bodo vse slovenske kranjske učiteljice skupno delovale, dokler ne bodo organizirane, toliko časa ne bodo mogle nič opraviti, nič doseči in vse drugačno delovanje za doseg skupnih ciljev je prazno, brezuspečno. Gdž. Miklavčič je predlagala, naj se izreče gdž. Zupančičevi iskrena zahvalja za njeno poročilo, kar se je v odobravanjem zgodilo. Tajnica se je nato zahvalila zastopnicam okrajev, ki so ji služile s podatki, občivalovala pa je, da ni mogla iz vseh okrajev dobiti podatkov, ker so se nekatere zastopnice preselile drugam. Oglasile so se nato nekatere učiteljice, ki so izjavile, da so pripravljene prevzeti zastopstvo v okrajih, ki so zdaj brez zastopnic. Potem so se šele bridek tožbe, da je vas premalo kolegijalnosti med učiteljicami. Kolegijalnost je prvi pripomoček k skupnemu delovanju. Nato se je vršilo podpisovanje peticije na dež. zbor, s čimer je bilo zborovanje zaključeno.

Kriza na Ogrskem.

Budapest, 28. decembra. Koalicjski voditelji pridejo jutri polnoštivno v Budapešto. V vsi finančni minister Lukacs obiše vsakega posebej zaradi mirovne akcije. Danes je obiskal grofa Julija Andrássyja ter se dolgo časa z njim posvetoval. — Baron Fejervary potuje v nedeljo ali ponedeljek na Dunaj k cesarju, da mu v prvi vrsti izroči čestitke ministra k novemu letu. Sveda bo pri tej priliki poročal tudi o političnem položaju.

Ijeno vode, se ga je polastila velika razburjenost. Začel je nemirno begati po sobi, nestreno čakaje, kdaj da pride Hasan z grozno novico, da je Juri mrtev. Razburjenost njegova je rasla od trenotka do trenotka. Zaman jo je skušal utolažiti z vinom. Praznil je vrč na vrč in še ga je davila žeja in zelo se mu je, da se mu grlo čedalje bolj suši. Že je ves žarel zaužitega vina, a Zulejka mu je že polnila vrč, dasi je že komaj hodil. Ia kako je bila Zulejka ta večer ljubezniva. Šenikdar mu ni tako razgrevala krvi in razvnemala strasti. Stiskala se je celo k njemu in ga poljubovala, le kadar jo je hotel objeti in piti z njenih ustén ljubezen, tedaj je nagajivo odskočila.

Zopet je Rajmundo izpraznil vrč. Kar zagorelo je v njem. In kako lepa je bila Zulejka. Samo razkujejo jo je bilo. S tresoto se roko je segel Rajmundo za njo. Ni je dosegel, ali zagrabil je za lahno svitlo ruto, s katero je bila Zulejka ogrnjena. Streljal jo je in ko je zagledal vrat in prsi svoje sužnje prešinilo ga je blazno poželenje po njeni ljubezni. Planil je za njo, Zulejka je bežala v sosedno sobo in Rajmundo ji je sledil, skoro vrskaje, da se ga ne brani...

(Konec prik.)

Dogodki na Rusku.

Boji v Moskvi.

Moskva, 28. decembra. Vrste revolucionarnih bojevnikov se raztegajo od Kazanskega kolodvora v daljavo 10 kilometrov. Revolucionarji ne grade več barikad, ki jih topovi razpršijo kakor listje, temuš streljajo izraza zased, hišnih vrat, oken itd. Posledica pa je, da topničari takoj naperijo topove na dočne hiše. Na Sadovaji je bilo vrčnih 60 šrapnel. Na koiču so delaveci prevrnili tavorne vozove v reke.

Strajk je splošen.

Na ukaz revolucionarnega odbora so vse trgovine zaprte. Elektarna ne dela in promet vseh železnic je ustavljen. Revolucionarji so naskočili palačo glavnega gubernatorja, da se ga polaste. Vojaštvo je naskok odobil. — Neko hišo, v kateri so delaveci zborovali, je artiljerija razdelila z 12 streli, ker delaveci na opetovanju posiv niso hoteli izročiti orožja. Celo noč je bilo posla z odnašanjem mrtvih in ranjenih. — Včeraj zvečer je bil boj na Tverskiji. Strajalo se je s topovi. — Revolucionarji imajo v rokah kazansko železnicu; tudi moskovska železnica je v nevarnosti. Ako se revolucionarji posreči, se polastiti arzenala ali pridobiti vojaštvo, je vrla izgubljena. Dosedaj pa je vojaštvo verno, le premalo ga je v Moskvi. Revolucionarji imajo dovolj moči, da terorizirajo medšanstvo ter porušijo del mesta. — Mesto gori na raznih krajin. Bolnišnice so polne mrtvih in ranjenih. Tudi kazanski kolodvor gori. Danes so začeli tudi nekateri policajci strajkati.

Petrograd, 28. decembra. Z veliko nagleho se odpošilajo od tuncne vojaške čete v Moskvo, ker dosedanja posadka ni več zanesljiva. Poveljstvo nad moskovskim vojaštvom je prevzel general Miščenko, ki postane baje diktator Moskve.

V pretečeni noči so imeli vojaki povod uspeha. Revolucionarji so se borili z zedajimi močmi. Vsi voditelji revolucionarjev so baje zaprti.

Moskva, 28. dec. Splošni strajk pojema. Sinočna noč je bila že precej mirna.

Vstaja Letov.

Petrograd, 28. decembra. V Kurlandiji in Livlandiji so revolucionarni kmetje popolnoma opustošili 120 graščinskih posestev.

Graščake in njih oskrbnike so pomorili. Na baltički železnici so vataši razdjali na mnogih krajin progo, da sta dva vlaka skočila s tira. Blizu Revala je vseled tega padel vlak z vojaštvo v vodo.

Riga, 28. decembra. Napočil je splošni strajk. Pripravljajo se resni dogodki, ker dijski organizujejo resne postaje, kjer bodo ranjene obvezovali. V Dünaburgu se je izvršil atentat na patruljo dragoncev ter je bilo mnogo oseb ranjenih.

Položaj na Rusko-Poljskem.

Varšava, 28. decembra. V mestu Visokij Masovickij so revolucionarji napadli okrožno blagajno. Med ropanjem je prostor pred poslopjem zasedeo 80 revolucionarjev, ki so na vsakogar streljali, ki se je približal. Policijski so bežali. V celiem mestu ni bilo videti vojakov. Roparji so odnesli 486 000 rublev.

Krakov, 28. decembra. Tudi v Lodzu se je pričel oborožen strajk. Oboroženi delavci hodijo v velikih gručah po mestu ter silijo trgovce, da zapro trgovine. Kakor v Moskvi gradijo tudi tukaj barikade ter streljajo na vojake. Nastopiti je morala že artilerija s topovi.

Konferanca zaradi Maroka.

Pariz, 28. decembra. Nemški cesar je izjavil: »Krivično je redi, da je v moji okolici bojna stranka. Take stranke ni. Edino meni gre pravica kaj sklepati. Nočem vojske, ker smatram to za svojo dolžnost pred Bogom in ljudstvom.

Vseled Delešssojevega postopanja sem bil razdražen, toda taktu in neomahljivosti Rovivera se klanjam. Ničesar ne bom storil, kar bi delalo ovire in svojem poslaniku sem dal spravljiva navodila za marokansko konferenco.«

Madrid, 28. decembra. V konferenci med ministrom zunanjih zadev in poslaniki velesil se je doseglo sporazumljene, da se vrši marokanska konferenca v Algiersu med 5. in 7. januarjem 1906.

Nemiri v Vzhodni Aziji.

London, 28. decembra. Položaj v Mandžuriji postaja čimdalje bolj kritičen. Kitajski roparsko čete so napadle Harbin; razvila se je prveča bitka med kosaki in Cungusi Nad 300 Cunguzov je bilo ubitih. Uporni ruski vojaki se pripravljajo, da zavzemajo severni del otoka Sahalina. Domačo prebivalstvo se v ta namen druži z uporniki.

Trgovska in obrtna zbornica.

Trgovska in obrtna zbornica je imela včeraj popoldne ob dveh svoj zadnjih sejih v tekočem letu.

Ob določeni urki je predsednik g. Jos. Lenarčič otvoril zborovanje, pozdravil vladnega zastopnika dr. Kulavice in imenoval za verifikatorja zapisnika gg. svetnika Rohrmanna in Tönniesa. Nato se je brez debete odobril zapisnik zadnje seje.

Predsednik g. Jos. Lenarčič je naznanil, da je dež. vrla zbornica obvestila, da je trgovinsko ministrstvo z odlokom z dne 28. novembra t. l. odobrilo zbornični proračun za leto 1906; gg. svet. Majdič, Lukmann, Baumgartner in Gassner so pismeno opravičili svojo odnosnost. Pri tej priliki je postal svetnik Luckmann predsednikl doliške pism, v katerem poroča o svojem delovanju v železniškem svetu. To pismo se je zbornici prečitalo.

Svet. g. Kregar je vložil predlog, ki tako se slovenski nemški napisov na vseh progah drž. železnic na Slovenskem in uvedbe dvojezičnih vožnih listkov.

Ta predlog se je izročil odsekui, da o njem poroča v prihodnji seji.

Na vprašanje g. Kregarja, po kakšnem klijuču se bodo vršile volitve v II. in III. obrt. razredu, je odgovoril zbornični tajnik g. dr. Viktor Murnik, da je bilo po odločbi trž. ministrstva člane prejšnje II. kategorije obrt. odsekova uvrstiti po višini davka, ki ga plačujejo; pet višje obdačenih je bilo uvrstiti v novo II. kategorijo, pet nižje obdačenih pa v III. kategorijo. Izmed svoj čas izzrebanih, ozir. izmed onih, ki jim je itak izstopiti iz zbornice koncem leta, odpadejo 3 na višjo in 2 na nižjo kategorijo. Zato bo treba v II. kategoriji voliti tri, v III. pa dva člana.

Predsedstveno poročilo o zborničnem delovanju v letu 1905.

Nato je poročal predsednik g. Jos. Lenarčič o zborničnem delovanju v I. letu 1905. Predno je prešel na delovanje zbornice, je v markantnih potezah orisal sedanj politični in na rodognospodarski položaj v državi. Ta del govora je bil vrlo zanimiv in ga priobčil te dni v celoti.

Črtajoč zbornično delovanje v preteklem letu je naglašal, da je imela zbornica v tem letu 5 plenarnih in 10 odsekovih sej. Ustanovil se je poseben stalni odsek, obstoječ iz ljubljanskih članov, ki se posvetuje o najnovejših za devah. Zbornica je pozorno sledila vsem važnejšim gospodarskim pojavom in se vsesteno zavzemala za gospodarske interese; zlasti se je trudila za zboljšanje prometnih sredstev: železnic, telefona in brzojava. Zbornica se je pridružila akciji, ki je merila na to, da se na prago Zidan most-Zagreb uvedeta dva nova vlaka. Ta akcija je bila uspešna. Za gradbo električne železnice Kranj-Tržič in za razširjenje kolodvora v Kranju in Škofiji Liki se je zbornica krepko zavzemala.

Takisto je tudi posredovala za pravo poštih in brzovajnih uradov in telefonskih naprav ter se vobče brigala za zboljšanje komunikacijskih sredstev. Zbornica se je trudila za ustanovitev carinske filialke v Ljubljani, se pečala s tarifnimi določbami ter v vsakem oziru pomagala svojim članom v deljanju in z nasveti. Vprašanje višje trgovske šole to leto ni moglo napredovati radi razmer v dež. zboru. Nadejati se je, da bo ta zadeva prišla v prihodnjem deželnoborskem zasedanju na vrsto in da se ugodno reši. Zbornica je podpirala razne obrtne razstave, ki so se priredile na raznih krajinah na Kranjskem. Dohodek na zborničnih dokumentih je bil proračunjen na 42.836 K, dejanski pa znašal 44.730 K, torej 2994 K več.

Predsedstveno porečilo se je vzelo z odobravanjem na znanje. Nato je podal tajnik gospod dr. V. Murnik kratko poročilo, ki se je brez debate vzelo na znanje.

Podpora „Zvezki za pospeševanje prometa tujev.“

O prošnji „Zvezki za pospeševanje prometa tujev“ na Kranjskem je poročal svet. g. I. Mejač. V odsekovem imenu je predlagal, naj se „Zvezki“ dovoli za l. 1906. podpora 500 K, kar se je soglasno sprejelo.

Podpora trgovskemu društvu „Merkur“.

Zbor. svet. g. Fürsager je poročal o prošnji trž. društva „Merkurja“ za podporo in predlagal, naj se dovoli običajna letna podpora 500 K. Predlog je obveljal.

Draginjske doklade.

Z ozirom na to, da se tako deželnim, kakor mestnim uradnikom in uslužbenecem zboljša gmotni položaj, je zbor. svet. gosp. IV. Mejač v imenu združenih odsekov predlagal, naj se tudi zborničnim uradnikom in uslužbenecem od 1. januarja 1906. naprej dovolijo primerne draginjske doklade. Zbornica je ta predlog soglasno sprejela.

Volitev zborničnih zastopnikov v obrtno nadaljevalne sole.

Na predlog tajnika gosp. drja. V. Murnika so bili za zastopnike v obrtno nadaljevalnih solah izvoljeni: za Kranj Lovrenc Reboli, kroj. mojster v Kranju; za Škofijo Loko: Nikolaj Lenček, notar v Škofiji Liki; za Tržič: Deu Fran strojar v Tržiču; za Metliko: Gangl Leopold, posestnik v Metliki; za Postojno: Maks Šeber, knjigovez in fotograf v Postojni; za Št. Vid pri Ljubljani: Simon Jovan, krojač v Št. Vidu; za Novo mesto: Adolf Pausler ml., trgovec v Novem mestu; za Kamnik: Anton Stadler, klepar v Kamniku; za Šmartno pri Litiji: Vencel Arko, trgovec v Šmartnem; za Radovljico: Ivan Sartori, ključavnica mojster v Radovljici; za Bled: Ivan Rus, trgovec na Bledu.

Poročilo o obrtno nadaljevalnih solah na Kranjskem, ki ga je zbornica dala tiskati in ga je razposlala svojim članom, se je na predlog g. drja. F. Windischera odobrilo.

Podelitev ustanova.

Po nasvetu zbor. svet. gosp. J. Schreyja, je zbornica naknadno odobrila, da so se podeli tele ustavnove: I. Cesarev Franc Jožef I. jubilejna ustanova po 50 kron, Savelj Filipu, Smolniku Andreju, Slovaku Ant. vulgo Slabina, Kosemu Ignaciju, Kos Francu, Jazbecu Mihi, Jazbecu Janezu in Dekleva Janezu. — II. Cesarska Franc Jožef I. jubilejna ustanova po 20 K, Pajsar Mihelu, Jaklicu Francu, Šušniku Antonu, Megliču Matiju, Riedl Ivanu, Kobilecu Gregorju, Grom Urbanu, Ravniku Andreju, Paul Teodoru in Puh Janezu. — III. Cesarske Elizabeti ustanove po 40 krom, Perku Heleni, Mazek Katarini, Brezelniku Uršuli, Slovša Neži in Rozman Katarini.

Ker je bil s tem dnevnih red izbran, je predsednik Lenarčič sejo zaključil, zahvaljujoč se svetnikom za krepko sodelovanje in že leč jim veselo novo leto; v imenu svetnikov je izrekel g. Kollmann iskreno Zahvalil predsedniku na njegovem trudu in mu takisto voščil veselo novo leto.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. decembra.

Občinski svet Ljubljanski im. jutri, v soboto, 30. t. m. ob 5. popoldne izredno sejo.

Na dnevnem redu so naznanila predsedstva in poročila: o presentaciji za dijasko ustanovo Jurja Šuhmeida; o dopolnilni vol. v upr. odbor mestne hranilnice; o dopisu c. kr. deželne vlade zastran skepta občinskega sveta z dne 2. aprila 1905 v zadevi neke ograje; o premembah pravil prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani; o sprejetju dr. Ivan Maderjeve ustanove za ubožce; o proračunu mestnega zaklada za leto 1906; o Cirila Globščnika prošnji za povrnitev preveč plačane kupnine; o prošnji »Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva« za nakup kraljne lastve »Donau«; o proračunu mestne elektrarne za leto 1906; o predlogu mestnega magistrata v zadevi razsvetljave »Vodovodne ceste« in končno o oddaji 5 stražniških mest.

— Iz Š

Lier še njo naravnost odaral vse občinstvo in ga prisilil k obdušovanju. G. Oršički je bil sodoči izvrstno disponiran in je pol v igral svoje vlogo markija Henrika z vero in izredno čustvenostjo; odlikoval se je zlasti v petju, da smo samo občivali, da je baš v tej opereti zanjal tako malo pevskih točk. Gdž. Rindova ima zvonek, vrlo simpatičen glas, ki zveni mehko, nekako sentimentalno; zato je vloga Germaine zanjo kot nalašč. Svojo vlogo je pela s čustvom in diskretnostjo in je žela obilo pohtvale, zlasti v pesmi »Zvoni, zvoni...«. Gdž. Kočevarjeva je imela sodoči eno največjih vlog. Z njenim petjem in z njeno igro smo bili prav zadovoljni; gdž. Kočevarjeva očividno napreduje: privadila se je precej sigurnemu nastopu in tudi glas si je precej izvezhal, da že lahko debitira v večjih vlogah. Večjo vlogo je imel tudi g. Zach. G. Zach ima še mladenski, ne preobsezen glas, ki zveni prav simpatično, škoda je le, da poje preveč skozi nos, kar silno kvari efekt. Sodoč bi g. Zach šel gotovo obilo priznanja, aki bi mu ne škodovala ta okolnost. Gosp. Betet je bil kot sodnik izvrsten, žal samo, da ni bila njegova vloga takša, da bi lahko nastopil tudi kot pevec. Gg. Danilo, Jovanović, Bukšek itd. so bili v svojih neznatnih vlogah prav dobrni. Tudi zbori so to pot častno rešili svojo našlo.

Oratorijska koncerta „Glasbene Matice“. Veliko in hvaležno baritonsko partijo v »Visoki pesmi« bo izvajal kot sodelujoč solist operni pevec slovenskega gledališča, gosp. Jan Ouředník, ki je ljubljene slovenskega gledališča občinstva in od katerega je priškakovati, da bo s svojim visokim baritonskim glasom visoko partijo dela najkrasnejše in z največjim učinkom izvedel. V delu »Canticum eanticorum« sta dve veliki solistovski partijsi: sopranska partija izvaja besede »neveste«, ki po tol mašenju predstavlja »Cerkev Kristusovo na zemlji«, baritonska partija pa izvaja besede »ženina«, »Kristus«. Velik komponist, morda najboljši, kar jih sedanja laška glasba premore, je Henrik Bossi. On velja za najboljšega klasičnika moderne laške resnejše godbe. »Visoka pesem« je že njegovo 120. delo. Delo je novo in se v Avstriji razvzen v Pragi še ni nikjer izvajalo. Delo pa je tako krasno, da se je na Nemškem, Angleškem, Holandskem in Francoskem tokom dveh do treh let že v 19. velikih koncertih z največjim uspehom izvajalo.

Telovadno društvo, Sokol v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 31. decembra t.l. v spodnji dvorani »Narodnega doma« s prijaznim sodelovanjem operne pevke gdž. Maruše Rindove, opernega pevca g. Jana Ouředníka ter sl. Društvene godbe Silvestrovo veselico. Spored godbe: 1. Koračica. 2. Zadržil: »Dvoboje«, ouvertura. 3. Walteufel: »Vedno in nikoli«, valček. 4. Weber: »Čarostrelece«, potpourri. 5. Eulenberg: »Kladivo zlatarja«, pripor. 6. Staral: »Slovenske pesmi«, ouvertura. 7. Linke: »Zavrnena ljubezen«, valček. 8. Šubert: »Jugoslovanske pesmi«, potpourri. 9. Horný: »Planinska roža«, francoska. 10. Gerwais: »Slovenske pesmi«, potpourri. O polnoči alegorija. Ples. Začetek ob 8 uri zvečer. Med sporedom se vršita višinska sejma na Dolenjskem in v Vipavi.

Odbor narodne čitalnice ljubljanske je nas naprositi, da prihodi in naknadno v dnevu izjavjanju poročilo o zadnjem občnem zboru sledenih pristavak: Koncem občnega zборa je odbor opozoril g. predsednika, z ozirom na njegovo izjavo proti predlogu g. Drenika, da ima društvo troje članov Čehov, od katerih je eden voljen celo v odbor, in da je nadalje naročena čitalnica na dva četrti lista, in sicer »Zata Praha« in »Volne smery« ves čas, od kar ta dva lista izvajata.

Ustvaritelj Prešernovega spomenika, akademični kipar Ivan Zajc, je včeraj odpotoval v Pariz. Zajčev zadnje delo, Vegov kip v nadnaravnosti velikosti, ki se po stavi prihodno leto pred moravško cerkev, bode meseca januarja leta 1906. Krupova livanja v bron ulila. Vegov kip je izvrstno izvrzen.

Razpis častnih nagrad družbe sv. Mohorja. Odbor družbe sv. Mohorja naznana, da je obrok za dopošiljanje rokopisov na razpis od dne 17. grudna 1904 podaljšal do dne 30. aprila 1906.

Savanski ples. Za ples, katerega priredi akademično ferialno društvo »Sava« v Ljubljani, vlada po Ljubljani splošno zanimanje in zato obeta biti imponantan ter ena najlepših in najbolj zabavnih plesnih prireditiv v letošnji predpustni sezoni, katero obenem tudi otvorí. Lepo število let je že preteklo od zadnjega

plesa akademikov v Ljubljani in zato je zanimanje za to plesno prireditivo tem uimevnejše. Odbor društva in veselični odsak sta pa tudi obrnila vso pozornost na to, da veselico zadovoljita s to prireditivo sl. občinstvo, in po pripravah, katero so v najboljšem teknu in zasnovane v velikem stilu, sodeč, se bo ta smoter tudi v polni meri dosegel. Veselica namreč obeta zavesti tudi v narodnem oziru odlično mesto, kajti zastopniki nekaterih slovenskih akademičnih društev so obljubili svojo udeležbo. — Včerajšnjo tosadevno notitico vsled neljube pomote popravljamo v toliko, da je pridetek plesa šele ob polu 9 uri in ne — kakor smo poročali — ob pol 8. Da ne bo kakega nesporazumljenja, nasnana odbor društva, da se je dajoča vabilo po korporacijah in ne ad personam. Na rasna vprašanja glede toatele pa odgovara odbor, da je toataleta prosta. Društvo je namreč ležeče v prvi vrsti in največ na tem, da jata ples animirana in neprisiljena zabava.

Podpore gasilnim društvom za leto 1905. Deželni odbor je podelil sledenim gasilnim društvom podoore in sicer: Ljubljana, 600 K; po 200 K: Studence Iz, Gmajnici, Ribnica, Šmartno-Tacen, Cerknica (Dolenjsko), Lubno, Ribno, Vrhnik, Studeno, Ledenje, Vinica, Kostanjevica, Vodice, Postojna, Horjul, Begunje, Rudolfovo, Sv. Križ pri Kostanjevici, Rateče, Šmida, Škofja Loka, Bohinjska Bistrica, Št. Štefan, Slavina, Blejs, Moravče, Motnik, Stražišče, Št. Rupert, Kranjska gora, Gorenji Logatec, Dobročev in Kobarje; po 175 K: Pirnje, Stara Loka, Štepanja vas, Bohinjska Bistrica, Rovte, Koroška Bistrica, Bitavik, Trata-Gorenjava vas, Borovnica, Polhov gradec Šmarje, Ježica, Dobročev, Kropa, Mirna peč, Mojstrana, Knjesežlje in Spodnji log; po 150 K: Gotenice, Bukovice, Dol, Brezice, Domžale, Hruševje, Razdrto, Srednja vas v Boh., Višnje, Močnina, Višnje, Dolenja vas pri Ribnici, Sodražica, Komenda, Cerknica, Šmida pri Kranju in Brezovici; po 100 K: Blate, Orehovica, Litija, St. Vid pri Ljubljani, St. Jernej, Mekronog, Mozelj, Dovje, Laskovci, Vrd, Žiri, Spodnja Ščka, Črnomelj, Istarska Bistrica, Kamna gorica, Gorje, Višnja gora, Železniki, Osek, Dob, Moste, Dolenja vas pri Cerknici, Koprivnik, Krško, Trebnje in Voglje. Skupno se je razdelilo 16.100 K.

„Kje je moja muza?“ Zabukovec, jeseniški fajmošter, je poslal zadnji »Slovenec« fenomenalno novico, da je na Jesenice na št. 100 prišla neka ženska iz javne hiše. S tem je hotel Zabukovec spraviti liberalnega gostilničarja ob dobro ime. Stvar je pa v resnicu takale. Dotično žensko je pripeljal v gostilno znani agitator klerikalne stranke Franc Krive ter ji nakupil pijače in cigaret, gotovo ne brez posebnega nameva. A glejte smolu: prišli so konduktterji in odpeljali Krivev njegovo veselje. Žalosten je bobil potem Krive po jeseniških gostilnah in vzdihoval: »Kje je moja muza?« Seveda je bila ta čas »muza« drugod v delu in je pobožni Krive ni dobil tisti večer nič na spregled. Iz tega je skoval Zabukovec ogroženo vest in metal kamenje na gostilničarja, ki o vsej stvari ni prav nič vedel. »Slovenec« ima zdaj lepo priliko, da popravi, kar je zagrešil, če je še kaj poštenosti v njem.

Predavanje o umni živinoreji in mlekarstvu bude v nedeljo, dne 31. t. m. dopoldne ob 8 uri na Dobrovi, popoldne ob 3 uri v Želimljah v šoli. Predaval bode g. mlekarski nadzornik I. Lqvart.

Narodna čitalnica v Kranju priredi Silvestrovo veselico v nedeljo, dne 31. decembra točno ob pol 9. uri zvečer v svojih prostorih.

Krajni šolski svet v Črnom vrhu nad Idrijo je sklenil v svoji zadnji seji naročiti za svojo šolo primerni doprani Prešernov kip ter 20 vezanih »Slava Prešernu«. Posnemanja vredno!

Delaško brašno društvo v Idriji je imelo 26. t. m. popoldan v svojih društvenih prostorih redni letni občni zbor. Predsednik Josip Kumer je po pozdravu navzočih poročal, da je društveni inventar vreden 2057 K 53 vin. in sicer hišna oprava 467 K 76 vin, knjižnica 748 K 4 vin, glasbila in muzikalije 841 K 63 vin. Vestno se stavljeno poročilo o društvenem delovanju je podal tajnik Ivan Ferjančič, ki se je sprejelo odobruje naznanje. Knjižničar Josip Brus poroča, da se je leta 1905 prečitalo 1057 knjig in da šteje društvena knjižnica koncem 1905 leta 511 zvezkov. Za tem je poročal blagajnik Aleksander Goslar o denarnem prometu. Dohodkov je bilo 1442 K 56 vin, stroškov pa 1442 K 43 vin, da torej znača primanjko 98 vin. V blagajni je 206 K 30 vin, v hra-

nilici pa je naloženih 302 K 95 v. V imenu računskega pregledovalcev poroča L. Trenčen, ki izjavlja, da so račune pregledali ter našli v popolnem redu. Pri volitvi odbora je bil za predsednika izvoljen soper Josip Kumer, za podpredsednika Matija Seljak, za odbornike: Aleksander Goslar, Ivan Ferjančič, Anton Kogej, Josip Brus, Anton Krčnik in Matevž Koler in za računskega pregledovalca Fran Trenčen, Fran Tavčar in Filip Svetec. Na to se je vzprejelo časnik, ki ostane z malimi izjemami dosedanji. Pri slučajnostih se je redilo več notranjih društvenih zadev. Društvo priredi, kakor vsako leto, tudi letos Silvestrov večer v društvenih prostorih.

Čitalnica v Ribnici priredi v nedeljo, dne 31. decembra 1905 v salonih g. Antona Arko s priznanim sodelovanjem gospice R. Lukanoče, E. Murgeljove, L. Podbojove, Leopoldine Tomšičeve in Tončke Virkove ter pevskega kluba Silvestrov večer.

Božičnica v Kandiji se je prav dobro obnesla. Obdarjen je bilo 26 otrok z obliko in jestivnimi, za kar gre hvala predsediteljem, posebno pa velikodušnim darovalkam in darovalcem.

Neareča v Novem mestu. Pri premikanju zadnjih vozov na kolodvoru so slišali snoči železniški uslužbenec Fr. Matko, Jos. Urban, Jos. Fajdiga in Skrinjar iz Krke obupne klice na pomoč. Tekli so z lučmi iskat ter so našli Jožefeta Vrčka, vlg. Salomonu, mesarja iz Potočarske vasi, na bodenega na ostrom količku sred vode. Vrček je nekoliko vinjen zašel v Krke ter padel na oster kol tako, da se mu je zabolel globoko v vrat. Z veliko težave in nevarnostjo so ga z vrmimi izvlekl iz vode ter ga s kolom v vratu prenesli v bolnišnico, kjer mu je zdravnik kol izvlekel. Ni upanja, da bi ostal živ.

Predavanja, Prosvetenje na Vipavskem. Akademično ferialno društvo »Prosvetenje« je priredilo ta mesec na Vipavskem več predavanj, ki se bodo nadaljevala še celo zimsko sezono. Predaval je jurist Ciril Premrl dne 3. decembra v Št. Vidu pri Vipavi »O ustavu, dne 17. decembra na Ložiščah v državnem ustroju, postavodaji in upravi v Avstriji«, dne 26. decembra ravnotam »O narodnih običajih in žganjih skrbi Vipavcev«. Vsa tri predavanja so bila povoljno obiskana in so sledili poslušalski predavatelju z veliko pozitivnostjo. Predavanjem je sledila deloma prav živahna debata. Prihodnja predavanja bodo 31. t. m. v nedeljo popoldne v Št. Vidu »O občinskih državljanstvih pravice in dolžnosti«, na Novega leta dan pa bo govoril predavatelj v Podragi »O glavnih točkah ustava«.

Brašno društvo, Triglav v Radovljici priredi dne 31. decembra 1905. v pritličnih prostorih (levo) radovljiske graščine ob 1/2. uri zvečer Silvestrov, ob enem Linhartov večer. Spored 1.) Kratko predavanje o pomenu A. Linharta za slovensko književnost. 2.) Igrokaz »Županovica Micka«. Vstopnina: Prvi sedeži: 1 K; drugi sedeži 60 h in stojšča 40 h. Pri predstavi sodeluje radovljiski orkester. Po igri prijetljiski sestanek v gostilni Fr. Dovžana. O polnoči živa podoba. — K obilni udežbi vabi odbor.

Božičnica na Kredarici. Letošnji božični večer so prasnovali štirje člani slov. planinskega društva v planinski koši na Kredarici pod Triglavom (2515 m). Z vodnikom Franjetom Urbasom so se v nedeljo ob polšestih zjutraj podali iz Mojstrane, ter po dolini Krme, po udirajočem se snegu dosegli ob polosmih zvečer h koši. Koša je bila na drah strani zamotena do detritine. Dospeli so vanjo skozi okno. Topomer je kazal 41/2 pod ničilo, hygrometer pa 60% višje. Štirinajsturno, kako težavno in naporno hojo, jim je poplačalo prekrasno vreme, s krasnim jutrom, bajnobarvenim mrakom in z razgledom, kakršnega se v poletni sezoni sploh ne doživi. Izletniki so bili letos prvi in zadnji posetniki koče na Kredarici.

Nemškowptje. Znano je, kakšen hrup so zagnali Nemci po Štajerskem, ko je občinski zastop slovenskega trga Središče sklenil, da ne bo sprejemal nobenih nemških dopisov od nobenega urada. O nepočitnostih je kar deževalo in celo Wastian je v državnem zboru interpeliral zaradi grozne krivice, ki se je zgodila Nemcem in klical vse vrgne na pomoč. A. Wastianu so se smejali, kjer je otrepal svoj študentovski jezik in fantiču je divji ard napolnil njegovo vsečemško srce sbog takega satiranja nemščine. Zdaj pa je nemško vptje kar naenkrat prenehalo in Nemci sledi slovenskemu postopanju. Občina Kortin pri Slov. Gradcu, kjer imajo Nemci in

nemščutari v rokah občinski zastop, je sklenila, da ne bo sprejemala nobenih slovenskih dopisov od nobenega urada. Nemški listi zdaj že posivajo nemške in nemščarske občine, naj sledi temu lepemu zgledu. Čas nemško doslednost pa nič?

Housmiljenost fanatičnega bobožneža. Kakšna loptovata se družijo s fanatično pobožnostjo, kaže sluđaj, ki se je dogodil v Loki pri Mariboru. Vdovec Tschonder je strašansko pobožen in kleči vsak čas v cerkvi in molí na vse kriplje. To je vedel vsak človek v Loki, kateri je bilo tudi vaskomurzno, da ima Tschonder svojega sina v kleti zaprtga. Zadajo vest je povedal predpretek nedeljo neki gospodarjič Kranjčevi iz Frajhama pri Mariboru. Ta je skrivaj pogledal skozi neko špranjo v klet in videl ondi nekega človeka, ki je bil podoben prikazu. Kranjčev je to stvar nasnani orožnikom, ki so prišli k Tschonderju in šli v klet. Takoj pri vrati jih je padel v nos nepre nosev smrad. Ko so se privadili teme, so našli na kupu gnoja človeka, ki je bil shujšan do kosti, polnoma nag in po celem telesu pokrit s debelo plastjo človeškega blata. Ko je nesrečni človek zagledal orožnike, zgrabil je par sunj in si pokrival z njimi obraz, najbrž v strahu. Žandarji so dognali, da je ta človek Tschonderjev 38letni sin, katerega je zverinski oče v prejšnjih letih imel z telesno verigo priklenjenega v krajem hlevu zraven krave in katerega je lansko leto vrgel v klet, ker do kosti shujšani sin ni mogel več ne stati, ne sedeti in ne hoditi. Tschonder je svojemu sinu dajal vsak dan po enkrat hrano, kot jo dobre prašči. Vrhutega ga je še pretepal. Ko so nesrečnika omili, našli so vrh glave veliko brzgotino, ki je bila posledica težkega ranjenja, ki jo je prizadel mlademu Tschonderju njegova sestra s sekiro. Nesrečni človeka so prepeljali v mariobrško bolnico, očeta in sestro pa seveda v zapor. In kaj je bil vzrok tezme brezmejnega trpinčenja Tschonderovega? Stari Tschonder bi moral svojemu sinu izplačati dedčino, ki znaša več sto goldinarjev. Da bi tega ne bilo treba, hotel je sin počasi izstradati, da bi naposed poginil. Kakor pripovedujejo ljudje v Loki, je Tschonder že nekega družega svojega sina na enak način imel zaprtga in ga izstradal, da je naposed uvrnil. — Tukaj imamo spet predrastičen dokaz, kam privede fanatična pobožnost, v katero hodi nekateri naši popi usužniti vsakega vernika.

„Naprek“ v Gradcu pred svojim članom Silvestrov večer v nedeljo, dne 31. t. m. v restavraciji pri »Divjem možku«, Jakomini-gasse 3, (klubova soba), z običajnim spovedom. Posebna vabilna se niso razpoložila. Slov. gostje dobro došli.

„Prijave“ v Gradcu priredi v nedeljo, dne 31. t. m. v restavraciji pri »Divjem možku«, Jakomini-gasse 3, (klubova soba), z običajnim spovedom. Posebna vabilna se niso razpoložila. Slov. gostje dobro došli.

Pogreša se že kaka dva meseca delaves Anton Cerar, 34 let star, majhne, šibke postave, rjave, polne brade, brk in las ter tudi nekaj skiljast. Seboj je imel nazadnje rjav zimski suknješ in blaže ter sive blaže in črn suknješ, in črn klobuk. Pri sebi je imel delavske bukvice in sliko svojega triletnega sinčka. Navedenes je delal nazadnje na Bledu ter je šel potem iskat dels, kakor je sporobil svoji ženi, ki živi v Ljubljani, na Koroško. Kdo bi vedel, kje se pogrešan sedaj nahaja, ali ako bi se mu bila mogoče pripetila kaka nesreča, naj obvesti o tem

